

ЗАТВЕРДЖУЮ

Генеральний директор

ТОВ «Видавництво «Світич»

О. О. Андрусич

“05” січня 2024 р.

**Програма підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників
закладів загальної середньої освіти¹**

Назва курсу: Шляхи подолання освітніх втрат у початковій школі.

Розробник: Видавництво “Світич”, О. В. Волощенко, О. П. Козак, Г. С. Остапенко, І. Б. Стеценко, С. М. Садовенко.

Цільова аудиторія: учителі початкових класів, заступники директорів з освітньої роботи; консультанти центрів професійного розвитку педагогічних працівників; студенти педагогічних спеціальностей фахових коледжів та закладів вищої освіти.

Обсяг: 24 години / 0,8 кредиту ЄКТС.

Форма підвищення кваліфікації: дистанційна.

Мета: ознайомити з дієвими практиками забезпечення в молодших школярів стійкої мотивації до навчання; визначити особливості формування наскрізного вміння “читання з розумінням” в учнів початкових класів; показати ефективність дослідницької діяльності, зокрема на уроках мистецтва, у забезпеченні міцних знань та запобіганні освітнім втратам; ознайомити з дієвими інструментами й прийомами зняття стресу та підвищення рівня засвоєння навчального матеріалу, зокрема на уроках української мови та читання; визначити особливості викладання курсу “Я досліджую світ” за оновленим підручником для 2 класу авт. О. Волощенко, О. Козак, Г. Остапенко; показати, як проводити ефективні уроки за новим посібником “Українська мова та читання” для 2 класу авт. Г. Остапенко; показати, як стимулювати дітей до самовираження у творчості за допомогою завдань нового підручника “Мистецтво” для 2 класу авт. І. Стеценко, С. Садовенко.

Напрямок: розвиток професійних компетентностей: знання навчального предмета, фахових методик, технологій; забезпечення і підтримка навчання.

¹ Програму укладено відповідно до ст. 59 Закону України “Про освіту” та Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників, затвердженому постановою КМУ від 21 серпня 2019 року № 800 (зі змінами і доповненнями, внесеними постановою КМУ від 27 грудня 2019 року № 1133).

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться / набуватимуться:

- **професійно-педагогічна компетентність** — обізнаність із новітніми науково обґрунтованими відомостями з педагогіки, психології щодо сприяння цілісному індивідуально-особистісному становленню дітей молодшого шкільного віку; здатність до продуктивної професійної діяльності на основі розвиненої педагогічної рефлексії;
- **мовно-комунікативна компетентність** — володіння системними знаннями про норми і типи педагогічного спілкування, вміння їх застосовувати; розвиненість культури професійного спілкування; здатність досягати педагогічних результатів засобами продуктивної комунікативної взаємодії;
- **психологічно-фасилітативна компетентність** — усвідомлення ціннісної значущості фізичного, психічного і морального здоров'я дитини; здатність сприяти творчому становленню молодших школярів та їхній індивідуалізації;
- **предметна компетентність** — здатність до використання предметних знань в освітньому процесі; здатність до добору й застосування доцільних форм, методів, технологій та засобів навчання; здатність до інтеграції предметних знань з інших освітніх галузей;
- **психологічна компетентність** — здатність розпізнавати і враховувати в освітньому процесі вікові та індивідуальні особливості учнів; здатність використовувати стратегії роботи, які сприяють розвитку позитивної самооцінки дітей, розвитку їх "я"-ідентичності; здатність до формування мотивації та організації пізнавальної діяльності учнів; здатність до формування спільноти учнів, у якій кожна дитина відчуває себе її частиною;
- **прогностична компетентність** — здатність до прогнозування результатів освітнього процесу;
- **організаційна компетентність** — здатність до організації процесу навчання, виховання та розвитку учнів; здатність до організації різних форм навчальної і пізнавальної діяльності учнів;
- **оцінювальна компетентність** — здатність до здійснення оцінювання результатів навчання учнів.

Очікувані результати навчання:

Учитель / учителька:

- ознайомлений / ознайомлена з дієвими практиками забезпечення в молодших школярів стійкої мотивації до навчання;
- розуміє, як формувати наскрізне вміння "читання з розумінням" в учнів початкових класів;
- усвідомлює ефективність дослідницької діяльності, зокрема на уроках мистецтва, у забезпеченні міцних знань та запобіганні освітнім втратам;
- ознайомлений / ознайомлена з дієвими інструментами й прийомами зняття стресу та підвищення рівня засвоєння навчального матеріалу, зокрема на уроках української мови та читання;
- орієнтується в особливостях викладання курсу "Я досліджую світ" за оновленим підручником для 2 класу авт. О. Волощенко, О. Козак, Г. Остапенко;
- знає, як проводити ефективні уроки за новим посібником "Українська мова та читання" для 2 класу авт. Г. Остапенко;
- знає, як стимулювати дітей до самовираження у творчості засобами нового підручника "Мистецтво" для 2 класу авт. І. Стеценко, С. Садовенко.

Документ, що видається за результатами навчання: свідоцтво про підвищення кваліфікації.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ КУРСУ

Форма роботи, обсяг	Зміст модуля
МОДУЛЬ 1. Дослідницьке навчання на уроках мистецтва Викладачі: Ірина Стеценко, Світлана Садовенко. Обсяг (кількість годин): 3 (лекція — 2, практичне заняття — 1).	▪ Ознайомлення з програмою курсу підвищення кваліфікації (презентація, короткий коментар). ▪ Представлення структурних елементів модуля. ▪ Місце й роль дослідницької діяльності на уроках мистецтва. ▪ Важливість розвитку емоційного інтелекту для успішного проведення дослідницької діяльності. ▪ Використання порівнянь (музичних і візуальних образів, творів мистецтва і явищ довкілля) та пошукових завдань у різних темах інтегрованого курсу “Мистецтво”. ▪ Складові сучасного уроку мистецтва на засадах Нової української школи. ▪ Приклади уроків мистецтва: дослідницька діяльність та мотивація до творчості й мистецької освіти. ▪ На допомогу вчителю в підготовці й проведенні уроків — мистецька е-бібліотека та комплексна методична підтримка на сайті SvitDovkola.org. ▪ Відповіді на запитання учасників навчання. ▪ Поточне діагностування у формі тесту.
МОДУЛЬ 2. Секрети мотивації сучасних учнів початкової школи Викладачі: Ольга Волощенко, Олександра Козак, Ганна Остапенко, Ірина Стеценко. Обсяг (кількість годин): 3 (лекція — 2, практичне заняття — 1).	▪ Представлення структурних елементів модуля. ▪ Складові мотивації молодшого школяра. ▪ Форми роботи, які мотивують учнів на уроках “Я досліджую світ”. ▪ Створення ситуації успіху для дітей з різними рівнями навчальних досягнень на уроках “Українська мова та читання”. ▪ Ігрові технології на уроках української мови та читання. ▪ Прийоми мотивування дітей до пізнання та до творчої діяльності на всіх етапах уроку “Мистецтво”. ▪ Диференціація завдань як важлива умова забезпечення стійкої мотивації в учнів із різними рівнями навчальних досягнень. ▪ Ефективність рефлексії для підвищення мотивації учнів до навчання. ▪ Відповіді на запитання учасників навчання. ▪ Поточне діагностування у формі тесту.

МОДУЛЬ 3. “Українська мова та читання” — урок у радість Викладач: Ганна Остапенко. Обсяг (кількість годин): 3 (лекція — 2, практичне заняття — 1).	▪ Представлення структурних елементів модуля. ▪ Де вчителю знайти мотивацію вчити, а учню — вчитися в умовах війни. ▪ Задоволення від навчання — ключ до успіху учнів і учениць. ▪ Ігри, жарти, фантазування на шляху до здобуття очікуваних результатів у мовно-літературній освітній галузі. ▪ Дієві й прості поради, як наситити навчання позитивними емоціями. ▪ Відповіді на запитання учасників навчання. ▪ Поточне діагностування у формі тесту.
МОДУЛЬ 4. Самовираження у творчості як можливість психологічної підтримки учнів за новим підручником “Мистецтво” (авторки Ірини Стеценко, Світлани Садовенко) Викладачі: Ірина Стеценко, Світлана Садовенко. Обсяг (кількість годин): 3 (лекція — 2, практичне заняття — 1).	▪ Представлення структурних елементів модуля. ▪ Від вільного самовираження дитини — до здобуття очікуваних результатів у мистецькій освітній галузі. ▪ Відповідність засобів навчання меті курсу “Мистецтво” у початковій школі. ▪ Гармонійна інтеграція образотворчого та музичного мистецтва на уроці. ▪ Ключові компетентності та наскрізні вміння на уроках мистецтва. ▪ Електронний інтерактивний додаток до підручника та комплексна методична підтримка на сайті SvitDovkola.org. ▪ Відповіді на запитання учасників навчання. ▪ Поточне діагностування у формі тесту.
МОДУЛЬ 5. Читання з розумінням у початковій школі Викладачі: Ольга Волощенко, Олександра Козак, Ганна Остапенко. Обсяг (кількість годин): 3 (лекція — 2, практичне заняття — 1).	▪ Представлення структурних елементів модуля. ▪ Результати міжнародного дослідження якості освіти PISA в Україні щодо вміння читати з розумінням (оприлюднені 05.12.2023), їх значення для вчителів початкових класів. ▪ Розвиток читацької грамотності молодшого школяра на уроках “Я досліджую світ”. ▪ Формування наскрізного вміння “читання з розумінням” на уроках української мови та читання. ▪ Відповіді на запитання учасників навчання. ▪ Поточне діагностування у формі тесту.

МОДУЛЬ 6. Ефективне навчання за новим посібником “Українська мова та читання” для 2 класу (авторка Ганна Остапенко) Викладач: Ганна Остапенко. Обсяг (кількість годин): 3 (лекція — 2, практичне заняття — 1).	▪ Представлення структурних елементів модуля. ▪ Який навчальний посібник “Українська мова та читання” потрібен сучасним другокласникам. ▪ Ефективне навчання письма дітей з різними рівнями навчальних досягнень. ▪ Мотивація дітей долати складності у читанні за допомогою нового посібника. ▪ Використання посібника “Українська мова та читання” для 2 класу (авт. Г. Остапенко) за дистанційної форми навчання. ▪ Проведення досліджень мовних явищ за посібником. ▪ Електронний інтерактивний додаток до посібника та комплексна методична підтримка на сайті SvitDovkola.org. ▪ Відповіді на запитання учасників навчання. ▪ Поточне діагностування у формі тесту.
МОДУЛЬ 7. Особливості викладання інтегрованого курсу “Я досліджую світ” за оновленим підручником для 2 класу (авторки Ольга Волощенко, Олександра Козак, Ганна Остапенко). Викладачі: Ольга Волощенко, Олександра Козак. Обсяг (кількість годин): 3 (лекція — 2, практичне заняття — 1).	▪ Представлення структурних елементів модуля. ▪ Загальні підходи до викладання курсу “Я досліджую світ”. ▪ Можливості реалізації Типової освітньої програми початкової освіти, розробленої під керівництвом Р. Шияна, за підручником “Я досліджую світ” для 2 класу (авт. О. Волощенко, О. Козак, Г. Остапенко). ▪ Електронний інтерактивний додаток до підручника та комплексна методична підтримка на сайті SvitDovkola.org. ▪ Відповіді на запитання учасників навчання. ▪ Поточне діагностування у формі тесту.
Підсумкова робота Обсяг (кількість годин): 3 (самостійне робота — 2, підсумковий контроль — 1).	▪ Самостійне опрацювання тем курсу. ▪ Вихідне діагностування шляхом тестування.
Усього: 24 години / 0,8 кредиту ЄКТС.	

Інформація про викладачів

Ольга Волощенко, авторка підручників для початкової школи (“Я досліджую світ”, “Українська мова та читання”), старша викладачка кафедри педагогіки Львівського ОІППО, тренерка НУШ Всеукраїнського рівня, дійсний член Інституту професійного розвитку вчителів Світової координаційної виховно-освітньої ради Торонто–Львів, співрозробниця Державного стандарту початкової освіти та Типової освітньої програми.

Олександра Козак, авторка підручників для початкової школи (“Я досліджую світ”, “Українська мова та читання”), старша викладачка кафедри педагогіки Львівського ОІППО, тренерка НУШ Всеукраїнського рівня, співрозробниця Державного стандарту початкової освіти та Типової освітньої програми.

Ганна Остапенко, авторка підручників і посібників для початкової школи (“Я досліджую світ”, “Українська мова та читання”, “Мистецтво”), педагог-практик, тренерка НУШ, тьюторка, головна редакторка журналу “Джміль”, засновниця альтернативної школи “Соняшник”.

Ірина Стеценко, авторка підручників для початкової школи (“Мистецтво”, “Інформатика”), Наукова співробітниця Міжнародного науково-навчального центру інформаційних технологій і систем НАН України й МОН України, старша викладачка кафедри педагогіки та освіти Маріупольського державного університету.

Світлана Садовенко, доктор культурології, кандидат педагогічних наук, заслужений діяч мистецтв України, авторка підручників “Мистецтво” для початкової школи, професорка кафедри вокального мистецтва Інституту сучасного мистецтва Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв.